

REDACȚIA

No. 1, Deak Ferenc-utca nr. 80.

ABONAMENTUL

Pentru Austro Ungaria:
 un an 20 cor.
 șase luni 10 "
 trei luni 5 "
 lunar 2 "
 de Duminică pe an
 4 coroane.

Pentru România și străinătate pe an 40 franci.

Abonamentele nu se înapoiază.

ADMINISTRAȚIA

Arad, Deak Ferenc-utca nr. 20

INSERTIUNILE:

de un șir garmond: prima dată 14 bani; a doua oară 12 bani; a treia oară 8 b. de fiecare publicațiune

Atât abonamentele, cât și inserțiunile sunt a se plăti înainte în Arad.

Telefon pentru oraș și comitat 502

Scrierile nefrancate nu se primesc

TRIBUNA POPORULUI

CINE-ȚI IUBEȘTE PE UNGURI?!...

Ne întrebăm adesea: cine dintre naționalitățile trăiește în bună înțelegere cu Ungurii?... Pentru că de mult timp nu vedem decât certuri și bună-voință stăpânirii maghiare se manifestă doar prin — *procurorii!*

După situația lor în stat, Croații ar fi să fie mai aproape de sufletul Ungurilor. Prin învoială reciprocă s'a ajuns că statul ungar jertfește anual milioane pentru Croația ear Croații pe lângă că o duc destul de bine în patria lor, dar mai trimit și patruzeci deputați cari să-și reprezinte în Dieta ungară...

Și totuși ce vedem? De când ne aflăm în Croația o luptă violentă se dăce împotriva — maghiarismului, așa că starea de asediu este un lucru foarte obișnuit în Croația.

Nu mai departe decât în toamna trecută, Croații au luat la bătae chiar pe frații lor Sârbi, numai pentru că aceștia ar fi cochetând cu Ungurii. Li-au spart, pentru acest motiv, case și prăvălii și zile de-arindul, până a sosit oștirea dusă la manevre, adevărat războiul civil a domnit în Zagreb, capitala Croaților.

Acum — ș'nume la 27 c. — se izbucnit un viitor împotriva Ungurilor.

Să citim numai cum îl descrie *Magyarország*:

„Pe străzile Zagrebului emblema statului ungar a fost scuipată, aruncată în praf. Au murdărit-o și calcă-o în picioare. Ferestrele clădirilor de stat au fost toate sparte. Și-au bătut joc de Ungaria și Croații adunați în jurul statuei lui Jelachich au amenințat cu pumnii Ungurimea. Și s'au petrecut toate acestea ieri, după o pregătire însă de mai multe zile. Vai de cel-ce îndrăznește să pronunțe un cuvânt maghiar în Zagreb. Mișelul acesta are să fie sugrumat. Îl scot limba. Îl lovesc în

față cu bucățile rupte ale inscripțiilor maghiare. Cu un cuvânt: nebunilor ear își fac de cap.

Și așa mai departe, pe trei coloane întregi ziarul kossuthist își varsă amarul asupra Croaților — *ingrații!*

N'au de ce să se supere însă cetățenii noștri maghiari. *Croații nu fac de cât ceea-ce au învățat dela Unguri.* Șovinismul intolerant doar între Unguri își are patria. În Budapesta și alte orașe ungurești s'a pornit doar lupta „sfântă” (!) de a prizoni tot ce nu este maghiar. Din Buda au isgonit teatrul german, deși populația autohtonă a acestui oraș e germană și în contra inscripțiilor nemaghiare — căror le zic *streine* — de asemeni au pornit goană selvatică. Până și în orașe curat germane, cum e Sibiu de pildă, cer ca inscripțiile negustorilor să fie ungurești și vai de negustorul despre care află că ține corespondență cu străinătatea în limbă — *streină*: ziarele cu adevărat îl târbăcesc!

Ei bine, Croații fac același lucru.

Ungurii numai atunci au decedat drept să-și condamne, când vor declara că șovinismul peste tot este lucru urit și-și vor combate și la ei acasă...

Noi înțelegem că-ți doare și mai ales îți genează purtarea Croaților. Să se gândească însă Ungurii la un lucru: ca și pe noi, naționalitățile, cât ne doare văzând cum curentul șovinist crește în țeară și nutrit chiar de guvern și procurori, face cu neputință pacifica conviețuire a cetățenilor nu din aceeași țeară numai, dar din același oraș ori sat.

Nainte de a-ți judeca deci pe Croații, Ungurii să se judece pe sine!

—◆◆◆—
Intărirea nou alesului episcop al Aradului este deja un fapt îndeplinit. După știrile pozitive ce avem, M. Sa a scris deja înaltul decret și

foaia oficială îl va și publica în zilele acestea. Instalarea e probabil că se va face a doua zi de Paști.

Din Camera Românilor. După patru zile de discuție generală, terminată cu o strălucită cuvântare a dlui ministru de finanțe Em. Costinescu, Adunarea deputaților a luat Sâmbăta în considerare proiectul de lege asupra băncilor populare cu 96 voturi din 99 votanți.

Cabinet noir.

Sunt supărate ziarele opoziționale. Guvernul pentru a împedea formarea opiniei publice care se lățește ca lava în contra proiectelor sale și în contra sa, recurge la cunoscuta armă a guvernelor fără demnitate: institue cabinet noir.

Odinioară funcționa cabinetul noir, mai ales față de noi Români. Atunci însă era aplaudat de opoziția din Budapesta și nu era cruțat față de noi nici măcar secretul epistolar.

Firește nu le vine însă acum la socoteală când guvernul lucră cu ordine secrete în contra lor, deși hiperzelul guvernului poate fi doar încât-va scuzat fiind vorba de apărarea proprie.

Ziarele opoziției sunt adevărat informate că lișpanii comitatelor convoacă la conferințe pe solgabiraii și funcționarii comitatensii și aici se sfătuiesc pentru oprirea ori mai bine zădărnicierea deputațiilor cari peregrinează zilnic la Budapesta cu proteste către Dietă, în contra proiectelor de noi sarcini militare. Chibzuesc modalități de-a potoli resensul general al societății răscolite de agitația kossuthistă, și discută armele: capacitarea, presia ușoară, momele, terorizarea și altelele câte le naște ingeniositatea omului care e gata să se inee.

„Firele perfide ale cabinetului noir — scrie Egyetértés — se întind și pe periferii și tactica cea mai imo-

rală nisuește a se valida spre sufocarea opiniei naționale.

Termină apoi pe un glas tragic de tot, apelând, la conștiința publică a țării, să nu se lase terorizată și să-și facă datorința, adică: să se plimbe cât mai mulți la Budapesta, ca să sperie guvernul și mai ales pe Rege de manifestația suverană a „națiunii”, care nu vrea proiectele cu nici un preț.

Pe noi Români în adevăr ne amusează mult jocul politic ce se desfășură în Budapesta. Mâna de oameni gălăgioși, cari, trebuie se recunoaștem, au istețimea de a da aparențe grozave lucrurilor cari în realitate n'au nimic serios în sine, ear pe de altă parte un guvern care luptă în contra lor cu inversunarea omului căruia îi este amenințată viața, de și știe că are în față sa numai o mascaradă, caci dacă ar vrea sincer să-și frângă ar pute-o face, știe el bine că comediile kossuthiste nu sunt expresiunea țării ci cel mult a vre-o câți va gălăgioși de cari se găsesc aproape în fie-care localitate unde locuiesc Maghiarii.

De ce n'o face deci?

Ar fi a nu cunoaște această platformă de duplicitate a politicii ungurești față de Viena, față de curte, a nu recunoaște că atât guvern cât și opoziție nu duc luptă serioasă între ele, că este vorba numai de stoarcere de concesiuni noi pe seama politicii maghiare, concesiuni acum în armată care singură a mai rămas, care să nu slugească scopurilor politicii de maghiarizare cu unica țintă: stat național maghiar.

Eată de ce nu ne însuflețim noi pentru lupta opoziției, deși poate și noi simțim insuportabilitatea nouilor sarcini, ba poate mai ales noi, dar îi știm că nu sunt sinceri, că dacă ar fi vorba de armată maghiară, da, atunci șovinismul s'ar arăta generos, ar vota și de două ori atâta... cum nu, pe punga noastră.

Sculptorul Bălăcescu.

Artiști români — ș'nume sculptori și pictori — în înțelesul modern al cuvântului există numai de vre-o două decenii. Dar în șirul celor puțin, dar puternici, cari au tras întâia brazdă, trebuie să numărăm pe sculptorul Constantin Bălăcescu. Dola Severin și până la Tulcea, în latul Țării Românești, el a împodobit tinerul regat cu statui d'o rară valoare artistică.

Și cum n'a ajuns să împlinescă încă nici patruzeci de ani și este voinic și sărătos, nu ne îndoiim că puternicul său talent și marea voință de muncă ce-l caracterizează, va produce încă multe opere de artă.

La Turnu-Severin, în parcul liceului Traian, este așezat bustul regelui Carol, lucrare de Bălăcescu. La Târgul Jiu, în munții Gorjului, e ridicată statuia lui Tudor Vladimirescu, eroul revoluției naționale dela 1821. E una dintre operele monumentale nu numai ale marelui sculptor, dar și una dintre cele mai de valoare statue ce s'a ridicat în România.

La Drăgășani, tot în Oltenia, s'a inaugurat abea doar anul trecut bustul lui Ioan Brătianu, lucrat tot de Bălăcescu.

Insuși actualul ministru de externe al României, dl Ioan I. Brătianu, fiul marelui decedat, s'a rostit nu se poate mai elogios asupra chipului fericit cum Bălăcescu a sculptat chipul frumos al lui Brătianu.

În Dobrogea sunt două monumente mari cari vestesc ce sculptor robust are România în persoana lui C. Bălăcescu: *Mircea-CEL-Mare*, la Tulcea și *Monumentul anexărei Dobrogei*... Acest din urmă a fost început de Vasilescu, mort în floarea vârstei.

La Botoșani, în Moldova, Bălăcescu a făcut monumentul Sofian ear la Graț monumentul lui George Candrea.

A făcut apoi pentru Cameră și Senat și pentru particulari mai multe busturi, toate apreciate.

Titlul său de glorie credem că va rămânea însă statuia lui Tudor Vladimirescu.

Năprasnicul oltean, bărbatul care a deșteptat un popor și a scuturat jugul fanariot, este prezentat de dalta lui Bălăcescu în momentul, când, cu steagul în mână stângă ear în cea dreaptă cu sabia, conduce pe sprintenii și inimoșii olteni la luptă.

E atâta mișcare și fața lui Tudor atât de expresivă, încât — vorba românului: numai că nu grăiește!

O așa statuie numai un oltean a putut face... Bălăcescu este adică și el născut în Oltenia și un strămoș de al său a luptat în oștirea lui Tudor...

Atitudine maiestooasă, mișcare voinicească și în expresia feței vioiciunea, eată ce caracterizează statuele lui Bălăcescu Cunoșcător al vieții noastre naționale, și el însuși un fel de atlet și în sens fizic și când vorba e de a simți, Bălăcescu e indicat ca prin dalta sa să perpetue amintirea încă a multor eroi și scene din viața poporului românesc.

Am fericirea să-l cunosc personal. Când am intrat în casa lui, ochii mi s'au oprit asupra unui portret al lui Șaguna și Avram Iancu... Și fără să-l întreb multe, mi-a comunicat că s'a ocupat de ideea: cum ar trebui să fie ficsați în peatră ori bronz acești doi mari Români!... Cunoaște bine viața lor și în mintea sa schițează deja cum li-ar face statue!... Pentru ași da bine seama și de poporul și de țeara în mijlocul căruia au trăit cei doi apostoli ai neamului românesc, zicea că o să facă o călătorie prin Munții Apusenți

și pe la Sibiu... Iancu, făcut călare, în fruntea Moșilor, ar fi superb, — zicea.

Dorința mai ferbinte nici nu putem avea, decât să vedem cât mai curând s'ar bătorit și la noi pe neîntrecutul sculptor român.

Bălăcescu s'a revelat de altfel încă de tiner ca o puternică individualitate artistică. Numai așa ne și putem explica faptul, că la academia de sculptură din Milano (unde a învățat) s'a distins în chip ce onorează întreg neamul românesc ear la expoziția universală din Paris a fost premiat.

De altfel atelierul numai în anul acesta și l'a adus la București. Șese-spre-zece ani el a muncit în Italia, având atelier la Milano și Veneția și întreținând legături cu cei mai celebri artiști italieni.

Fie ca venirea sa la București să însemneze pentru dânsul începutul unei epoci încă și mai bogate în lucrări de artă ear pentru arta română un eveniment de națională mândrie.

Leandru

Nu trebuie deci luată în serios nici lamentarea opoziției cu cabinetul noir-oul.

Doar așa se fac lucrurile în preajma revoluțiilor — mai rămâne acum numai ca Viena în adevăr să se și sperie.

Din Dietă.

— Ședința din 27 Martie. —

La începutul ședinței au fost anunțate cinci interpelații și s'a convenit ca petițiile să ajungă la 1 oră iar interpelațiile la 2 ore în dezbateri. După aceea s'a luat la cunoștință răspunsul ministrului președinte la interpelația lui Pichler cu votare nominală.

În discuția militară a luat cuvântul Polczner lenő și Luby Géza în contra proiectelor. Trecându-se la dezbaterile petițiilor, Sággy Gyula, o oră întreagă a vorbit despre afacerile pe termen, cari au mai fost odată discutate. Este cu totul de o părere cu contele Zselénszky. După ce Sággy a terminat, au venit interpelațiile.

Dintre aceia cari au anunțat întrebări, doi nu erau prezenți: Szalay László și Reich Aladár. Trubinyi János a urgentat cercetarea abuzurilor alegerii din Stomfa. Răspunsul ministrului președinte a fost mulțumitor.

De actualitate a fost interpelația lui Bartha Ödön. A interpellat în chestia turburărilor din Zagreb și și-a exprimat convingerea că aceste ostilități în contra statului maghiar sunt susținute din Viena. Pretinde satisfacție și retorsiune. Széll a răspuns că dacă se va dovedi că emblemele statului maghiar au fost insultate, nu va lipsi retorsiunea. Până acum n'are raport amenunțat. Barta Ödön n'a luat la cunoștință răspunsul și s'a mirat că Banul n'a încunostințat încă pe Széll despre demonstrație. Ministrul președinte Széll din nou a asigurat Camera că va lua satisfacție dacă cumva emblemele statului maghiar au fost insultate, de altfel nu pretinde ca răspunsul acesta să fie privit de un răspuns definitiv.

Cel din urmă a vorbit Pozsgay Miklós care a adresat două întrebări ministrului de culte privitoare la profesori, dar acesta n'au fost prezent.

DIN ROMÂNIA.

O nouă lege. Vineri s'a terminat la Senat discuția pe articole a proiectului de lege asupra procedurii electorale. Legea în total a fost votată cu 53 bile albe, fiind și 7 negre.

Academia Română a ținut ieri, Vineri la ora 1 p. m. ședință publică în localul său. S'au făcut următoarele comunicări: Dl At. Marienescu: despre Articol și declinațiune. Dl Dr. I. Felix: Igiene școlară, istoria ei, starea ei actuală. Partea II. (Educația fetelor, exercițiul corporal, boalele școlare.)

D'ale școlăii. După datele adunate de d. Sinișteanu, revisor școlar al Capitalei, în vederea unei publicații, rezultă că în toată țara sunt 241 cantine școlare, dintre cari 180 cantine de zi și 61 cantine cu dormitor. În anul școlar 1901—902, cari au un capital de lei 119.219, au servit masa la 8.475 copii.

Grădinele școlare sunt în număr de 1.476, dintre cari 210 au fost înființate în 1898—99 și 787 în 1901—902 Dintre aceste grădini 1.072 sunt cultivate sistematic; 1127 din ele sunt pe terenuri donate sau închiriate.

Bibliotecile rurale sunt în număr de 789, dintre cari 413 înființate în anul școlar 1898—99 și 157 în anul școlar 1901—902.

În fine în toată țara sunt 444 cercuși culturale și 180 școli pentru adulți, frecventate de 11.934 adulți, dintre cari 6.622 au fost analfabeți.

Noua convenție poștală austro-română. România și Austro-Ungaria au semnat în ziua de 15 Februarie trecut, o nouă convenție poștală. Ea, în părțile lui interesante, noii angajament: 1) De la 1 Aprilie — dată intrării în vigoare a noii convenții — taxa redusă de 15 bani pentru scrisorile de 15 grame nu mai e menținută decât pentru Bucovina. Pentru toată Ungaria taxa va fi 25 bani pentru scrisoare de 15 grame; 50 bani pentru scrisorile nefrancate. 2) Taxa cărții poștale e de 10 bani pentru Austria (inclusiv Bucovina) și Ungaria. 3) Obiectele recomandate pot fi grevate de rambursuri până la 1000 lei numai pentru Austria; pentru Ungaria se menține maximum de 500 lei, astăzi în vigoare. 4) Mandatele postale și telegrafice pentru Austria și Ungaria sunt admise până la suma de 100 lei. Dar, mandatele poștale provenind din Austria și Ungaria nu vor putea fi achitate în România cu destinațiune în Austro-Ungaria, expeditorul poate asuma plata taxelor vamale, astfel ca destinatarul să primească pachetul liber de orice sarcini.

Aniversarea. Cu ocaziunea celei de a doua-zece și doua aniversare a proclamării Regatului, un Te-Deum solemn s'a făcut la Mitropolie, la orele 10^{1/2} dimineata, de către I. P. S. S. Mitropolitul Primat, asistat de Inaltul Cler.

Corul mitropolitan, de sub conducerea maestrului Bănulescu, a intonat diferitele cântări rituale.

O companie din regimentul 4 Ilfov No. 21, cu drapel și muzică, înșirată în curtea Mitropoliei, a dat onorurile militare.

La Te-Deum au asistat d-nii miniștri C. I. Stoicescu, Spiru Haret, Ion I. C. Brătianu, Vasilie Lascar și Emil Costinescu; d. Mihail Pherekyde, președintele Camerei; d. C. Costescu-Comăneanu, vicepreședinte al Senatului;

I. P. S. S. Mitropolitul Moldovei și Sucevei; PP. SS. LL. Episcopii de Argeș și Dunării de jos;

D. general Warthiadi, aghiotant general al M. S. Regelui; d. general Priboianu, mareșal al Palatului; d. general Robescu, maestrul de ceremonii al Curții AA. LL. RB. Principilor Moștenitori; d. locot.-colonel Georgescu și d. căpitan comandor Gratozki, aghiotanți al M. S. Regelui;

După terminarea oficiului divin, d. general Arion, comandantul corpului II de armată, a primit defilarea companiei de onoare, care a fost admirabilă ca ținută și ca înfățișare.

Registrelor de la Palat au fost deschise și un mare număr de persoane au semnat, manifestând cu această solemnă ocaziune sentimentele lor de iubire și devotament către Tron și Dinastie.

Orașul a fost pavosat.

Din străinătate.

Politica agrară în Irlanda. Este știut, că cele 254.210 moși din Irlanda sunt proprietatea la 20 mii oameni numai, în mare parte Englezi, așa încât Irlandezii sunt numai arindatori.

La 1881 s'a dat o lege, care tinea ușurarea sorții arindatorilor, dar până azi s'a dovedit de nefolositoare.

Acum se proiectează alt „bill de pământ”, care va ușura soarta Irlandezilor.

Este vorba, ca statul să cumpere moșiile mari și să le vândă țăranilor, ca aceștia să le plătească în rate. Spre scopul acesta statul să destineze 100 milioane funți sterlingi. Proiectul s'a primit în camera engleză la prima citire, după o lungă motivare a deputatului Windham.

Voluntari. Poliția din Atena a arestat la Larissa câșiva tineri voluntari, de origine macedoneană, cari se pregăteau a trece frontiera în Turcia.

Pe de altă parte, se semnalează în orașele Tesaliei, indivizi bănuți că au intențiunea de a intra în Macedonia. Autoritățile grecești îi supraveghează de aproape.

Se crede că aceste încercări se fac după instigațiunile comitetelor bulgare revoluționare.

Congregațiunile din Franța. Camera a respins cu 338 voturi contra 231 trecerea la discuțiunea pe articole a proiectului pentru autorizarea congregației Chartreuse.

Deputații din dreapta protestează că deciziunea Camerei este un atentat la libertate.

Un grup de 200 de studenți au manifestat, înaintea Camerei, aclamând congregațiunea Chartreuse.

Manifestanții au fost imprăștiati.

Din Madrid. Regele a semnat decretul pentru dizolvarea Camerelor.

Alegerile pentru Camera deputaților vor avea loc în ziua de 26 Aprilie, cele pentru Senat la 10 Mai.

Camerele sunt convocate pentru 18 Mai.

Tristul sfârșit

al... prostiei omenești...

Sub acest titlu „Libertatea” scrie:

Cetitorilor noștri le e cunoscută comedia de „revoluție” ce lozitorii comunei Panc (la Ili) au făcut-o în luna anului trecut contra unui pluton (Zag) de gendarmi, care eșisără să scutească pe judecător, la darea în posesiune a unei păduri.

În 9—13 Martie s'a pertractat procesul pornit contra ailor 34 locuitori ai comunei Panc, între cari și preotul și primarul comunal, și după o ascultare de 4 zile, a 5-a zi, în 13 Martie, după vorbirile de acuză și de apărare, tribunalul a adus judecata în în cauză, care e următoarea:

Dumitru Popoviciu a lui George a fost osândit la 2 ani temniță, pentru punerea cu puterea împotriva autorității;

Solia Pena alui Petru și Preotul gror. George Arone la câte un an temniță. Petru Pescar, primarul comunei, și Iosif Popovici, la câte 6 luni, 26 inși, ca luând parte, la pedespaș de la 1 lună până la 5 luni, — și 4 inși au eșit nevinovați.

Tristă urmărire a neștiinței și a credinței deșerte, că „dacă satu nu vrea, nu i-o poate lua!”

Vorbiți românește.

Cetim în „Revista Ilustrată”:

Oare mulți știu, că s'a vorbit despre înființarea unei Ligii pentru vorbirea și scrierea limbii românești? Toți bunii Români s'au susținut această societate (dacă există) menită a aduce un mare folos. Cu această ocazie amintim, că în Iași — de câte ori nu ne vin din fosta capitală a Moldovei inițiativele bune și frumoase? — persoane din înalta societate se intrunesc în fiecare săptămână la un membru din societate, spre a citi și comenta scrieri românești. Îndemnăm publicul intelectual din capitală și din orașele din provincie — unde este oarecare mișcare literară — să imiteze exemplul ce ne vine din Iași. Îndemnul de a vorbi românește ne vine chiar dela familia regală, precum dovedește incidentul următor, povestit de un confrate al nostru: O damă se duse iearna aceasta la Cismigiu să patineze; A. S. R. Principesa Elisabeta era acolo, tocmai i se puneau patinele. Doamna o salută și i zise (în franțuză):

— Alțeta, v'ă place patinejii?

Atunci mica principesă i a răspuns în românește:

— Ce, domnia-ta ești franțuzoică?
— Nu, sunt Române, în ș ne-am obișnuit să vorbim totdeauna în românește.
— Foarte rău, foarte rău! Închide-mi prințesă, întorcându-se cu spatele... Cât e de vădit că deprimarea combătută de mica prințesă! Datoria buiilor Români este de a o stîrpi.

Dela Comunitatea de avere.

Adunarea ordinara de primăvară a reprezentanților Comunității de avere se va ține în Caransebeș Jși în 2 Aprilie 1903 și n'la 10 oare a. m. Ordinea zilei este: 1. Darea de seama despre dispoziție și întâmplările mai însemnate dela ultima adunare încoace. 2. Încunostințarea magistratului orașului Caransebeș și apel referitor la monumentul Majestații Sale, ce se intenționează a se ridica în Caransebeș. 3. Socotile anuale și inventariile Comunității de avere și a fondului caselor pro 1902 și raportul comisiei de reviziune despre examinarea socotilor menționate și despre acționarea caselor. 4. Tariful taxelor produselor silvanale a Comunității de avere pro 1904. 5. Propunere pentru descrierea desdaunărilor silvanale nelncasabile. 6. Propunere pentru descrierea sumelor nelncasabile după mai multe poianți și ocupațiuni, precum și a unor spese judecătorești. 7. Propunere referitoare la descrierea anticipațiilor oficiilor pretoriale, date pentru pertractările desdaunărilor silvanale. 8. Rugarea fostului codrean a Comunității de avere Ioan Sota pentru acordarea unei escontențări. 9. Rugarea v'ăduvei Petria, soția fostului codrean a Comunității de avere Ilie Curescu, pentru acordarea unui ajutor. 10. Rugarea fostului codrean Filip Pepa, adresată Excelenței Sale Domnului ministru de interne, pentru urcarea escontențării votate de adunarea generală. 11. Propunere pentru votarea unei remunerațiuni pe seama primforetialului central Alexandru Diaconovici. 12. Suplicii mai târziu încurse. 13. Alegerea unor reprezentanți pentru autentificarea protocolului.

Din tractul B.-Comloșului.

— 13, 26 Martie 1903

În cercul nostru electoral au decurs alegerile deputaților mizeri în anul electoral în completă — desorientare. Prin comunele parohiale s'au ținut alegerile sub presiunea unui complot deranjament, eșit numai așa se poate explica conștientul aproape egal de voturi date celor patru candidați. Va să zică a domnat peste situația o neînțelegere, care a avut și darul a ne sparge armonia și solidaritatea de odinioară a tractului nostru. În lucru, acesta de care nu era lipsă și care se putea în curjura, dacă rev'ăsa puțină lumină și dacă se faceau de mai înainte cunoscute predispozițiile fructuoșilor din comuna singuratică, — dacă erau oameni orientați. Atunci nu făceam cel puțin trista experiență, că de astă dată înv'ățătorii noștri și au dat în capete cu prostii noștri, — un lucru acesta, care nu servește binele public și care necondiționat trebuie să se curme.

Rezultatul alegerilor ne arată următorul tablou destul de curios: Dr. Nestor Opresanu 1190 voturi, Dr. Valeriu Mezin 1101, Traian Stoicanescu 747, și Silvia Suci 627.

Aprupe în fiecare comună s'au pus acești patru candidați în opoziție doi contra doi, după regula permutației: într-o comună Opresanu și Suci contra Mezin și Stoicanescu, într'altă Suci și Mezin contra Stoicanescu și Opresanu, în ceaaltă Stoicanescu și Suci contra Opresanu și Mezin, și așa mai departe. S'a mai lansat și acea vete prin tract, că în Toracul mare numărul votanților a crescut (în urma unui gest magic) dela 23 la 203 pentru Mezin Suci. Pe toată linia vedem o luptă urtă fără nici un rost.

Dintre candidați, cea mai întinsă activitate a desvoltat-o dl Valeriu Mezin, care a făcut și visite prin comunele tractuale. Cu prilejul acestor visite a mărturisit, că D Sa va fi un pion desinteresat al sinodului eparhial și al bisericii sale, că a abandonat politica de duplicitate a celor din Timișoara și că în sfârșit s'a convins că D Sa despre credința cea bună a Mangrășilor, cari s'a dovedit, că doresc numai sănătatea și binele bisericii noastre. (Așa e de luteles învingerea D Sale). Dacă mărturisirile aceste vor fi puse din inimă și neră, Dl Dr. Valeriu Mezin a adus la salbele sale un jaur de mare preț

Vom vedea!

Reporter.

Cu ocaziunea tîrgului de primăvară Prețuri extra ordinare.

MARELE MAGAZIN A LUI

PORTER VILMOS, Arad

PIAȚA LIBERTĂȚII.

Cămăși pentru bărbați.

Albă netedă	1.—
„ „ calitate mai bună	1.20
„ „ din șifon D	1.50
„ „ te tot fină, șifon R	2.—
Albă cu crețele	1.20
„ „ calitate mai bună	1.50
„ „ din șifon R	2.—
„ Piquet cu pept moale	1.50
„ „ „ de tot fină	2.—
Cămăși pentru băieți din șifonul cel mai bun	1.—

Colorate.

Cămășe albă cu pept colorat	1.50
De tot fină	2.—
Toată de levantin francez colorat	1.50
De tot fină	2.—

Notă: Primim garanță pentru calitatea cămășilor și pentru ținerea neescepționabilă a culorilor.

Ismene.

Specialitatea lui Schroll	—65
Croitură franceză	—90

Ciorapi bărbătești.

Negrii și alte culori (implețiți)	—25
De tot fină (implețiți)	—30
Implețiți, cei mai fini, efeptuiți foarte elegant, cu vergi de mătăasă sau broderie	—50
Florbal curat	—60

Pălării.

Pălării bărbătești de primăvară și vară în toate culorile foarte ușoare	1.20
În forma Bur	1.50
Pălărie moale formă ungurească	1.75
Pălării fine din păr de iepure după toate formele moderne	1.50
Pălărie albă de vară	1.50
Pălării țepene în toate formele, formă elegantă	1.90
Păr fin engles de iepure	2.75—5.—
Pălării pentru băieți	—75—1.50

Asortiment foarte mare în cămăși de băieți și bărbați.

Cravate.

Regatta lungă și mașlă curat de mătăasă	—25
Forma Bolero lată	—50

Regatta lungă cu culori naționale, curat mătăasă —30

Asortiment foarte mare în Cravate moderne.

32 forme de gulere bărbătești ținem în d. posit. — 12 gulere 2 fl.

Cel mai mare deposit în pălării de paie, forme adevărate englese.

Mănuși bărbătești.

Glace originale de Praga	1.—
De apă	—25
Matase, flor și imitație svedeză	—50

GHETE.

Femești cu zug	2.50
Ghete femești tăiate	1.40
Tot acestea din pele de antilop norvegian	1.75
Din lac femeiesc cu indoituri duble încrucișate	2.10
Ghete galbene tăiate	1.50
Ghete femești brunel	1.50
Ghete jumătăți femeiești cu 3 nasturi din piele de antilop	2.50
Ghete înalte femeiești din chevreaux francez	4.50
Tot de acestea cu nasturi	4.50
Ghete femești din pele de antilop	3.50
Ghete jumătăți femeiești sure	2.75
Ghete înalte galbene femeiești de la	2.80—6.—

Ghete bărbătești.

Bărbătești cu zug	2.50
Din piele fină de vițel	3.—
Din piele de vițel de tot fină	4.50
Din chevreaux adevărat francez	6.—
Din chevreaux adevărat francez cu șiret	6.50
Bersteiger pele fină	6.50
Din pele fină de vițel cu călcâi înalt	3.50
Bot kalf adevărat	5.50
Ghete galbene barbat. dela 3	5.50—6.50
Bărbătești de lac cu zug	4.—
„ „ Bersteiger	4.50

Ghete pentru copii.

Ghete pentru copii de tot micul în toate culorile	—50
În toate culorile, pentru copii până la 5 ani	1—1.20

Pentru copii până la 8 ani	1.50
Pentru copii până la 12 ani din pele buna patent negre și colorate	1.95
Tot aceste mai fine	2.50

Ciorapi pentru dame.

Ciorapi negri implet. —25 —30 —35	
Ciorapi Nr. 8. implețiți din bumbac hausse hnd	—40 —50
Suri și de culoarea pelei implețiți	—50
Ciorapi ajour-creol	—50
Ciorapi colorați pentru dame, cu modele foarte elegante, cu dungi în lung și în cruce	—40 —50
Cel mai fin de flor	—75
Negrii cu broderie colorată	—50

Ciorapi patentăți pentru copii.

Calitatea cea mai bună.										
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
18	20	22	25	28	30	32	35	38	40	

Depositul de fabrică a marfelor împletite și țesute în Gyula și Debrețin

Batiste.

Batiste de Persia cu basă colorată sau albă, modele foarte frumoase, cari își păstrează culoarea negreșit, duzina	1.80
Batiste de tot fine, albe și colorate, duzina	2.50
Batiste de pânză foarte bune și colorate, duzina dela 90 cr. la fl. 6.—	

Cămăși pentru dame.

Din pânză bună de bumbac, cu dantele	—60
Din pânză bună cu broderie	—75
Cu decorație de tot fină	1.—
Calitate mai bună	1.20
Cu broderie de tot fină din pânza D	2.—

Colorate.

Din levantin francez	—90
Din batist francez	1.50
Pentru durabilitatea culorii și calitate buna, luam responsabilitate.	

Mantele de dormit p. dame.

Cu decor simplu	—80
Mai decorate cu broderie simplă	1—1.20

Mantea albă cu broderie colorată și tot aceasta cu broderie albă, calitate de tot fină 1.40
Cea mai fină calitate, cu broderie de batist admirabil elegantă tăiată 2—2.50

Pantaloni pentru dame.

asemenea calității și forme —80—2.—

Jupoane.

Din glott negru, cu broderie colorate 1.50
Calitate de tot fină 2—1.50
Cea mai fină calitate în diferite culori din g.ott, din postav de vară, jumătate mătăasă în forma de tot elegantă dela 3—5.—
Din pânza albă, cu broderie 1.5 —4.50

Bluse.

Din zefir escelent —85
Mai fine 1.20—1.40
Zefir francez veritabil, în culori elegante moderne 1.75
Cin kapper francez, modele mai noue 2.50
Bluse negre de glott 1.50—3.50
Bluse de batist și mătăasă în mare asortiment.

Brâne.

Brâne de margele, în negru și alte culori —30
Fine din panglica, double și moire, înainte și la spate cu agrafe decorate —50—75
Brâne Lili cu fundă și agrafa elegantă în mai multe culori 80—1.20
Brâne moderne high-life de tot fine 2—2.50

Corsete.

Corsete înalte și scurte, calitate buna —65—90
Cu batene veritabile 1.50
De tot fine, foarte garnisite 2—2.50
Afară de aceste, mare asortiment de corsete Sada-Jacs, Ideal, Traviata, Radical și Elena.

Mănuși pentru dame.

Glace de Praga veritabil —90
Mănuși de apă —20—40
De flor de mătăasă și imitație svediana —40—50

La cumpărare de 10 coroane fiecare cumpărător capătă gratuit un portret de mărime naturală, numai pentru cadru se platește 3 coroane.